

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний авіаційний університет
Освітня програма	33819 Філософія комунікації
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	033 Філософія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний авіаційний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	33819
Назва ОП	Філософія комунікації
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	033 Філософія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Ювсечко Ярослав Володимирович, Матер`ян Естер Миколаївна, Ковтун Наталія Михайлівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	28.09.2021 р. – 30.09.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП [https://nau.edu.ua/download/%D0%9E%D0%9F%D0%9F/%D0%90%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%96%D1%85%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC/2021-2022/033%20%D0%9E%D0%9F%20\(ID%2033819\)%20%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D1%81%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf](https://nau.edu.ua/download/%D0%9E%D0%9F%D0%9F/%D0%90%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%96%D1%85%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC/2021-2022/033%20%D0%9E%D0%9F%20(ID%2033819)%20%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D1%81%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf)

Програма візиту експертної групи <https://fls.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/09/PROHRAMA-roboty-ekspertnoi-hrupy.pdf>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Загальні враження експертної групи щодо процедур та механізмів реалізації освітньої програми «Філософія комунікації» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти в Національному авіаційному університеті є позитивними. Остаточні висновки експертної групи щодо освітньої програми сформувались не лише внаслідок ґрунтовного ознайомлення з наданими ЗВО документами, а й внаслідок результатів зустрічей та інтерв'ювання основних стейкхолдерів: здобувачів вищої освіти, представників академічної спільноти, потенційних роботодавців та усіх зацікавлених та дотичних до реалізації освітньої програми представників Національного авіаційного університету. Експертна група відзначає не лише підтримку і зацікавлене ставлення ЗВО і його керівництва до освітньої програми «Філософія комунікації», а й зорієнтованість ЗВО на підтримку гуманітарних спеціальностей, формування широкої палітри світоглядних переконань та ціннісних орієнтацій здобувачів вищої освіти та формування важливих для адаптації людини у сучасному мінливому суспільному середовищі соціальних навичок. Експерти підтверджують високий ступінь обізнаності адміністрації ЗВО з особливостями ОП, здобутками та наявними проблемами у процесі її реалізації. Експертною групою засвідчені позитивні практики підтримки ЗВО структурних підрозділів, представників науково-педагогічних кадрів та здобувачів, задіяних у впровадженні ОП. У межах реалізації ОП враховується досвід провідних вітчизняних ЗВО, в яких є центри філософської освіти, деяких іноземних програм, вимог Національної рамки кваліфікації сьомого рівня, та починають впроваджуватися затверджені норми Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня зі спеціальності 033 Філософія. Цілі ОП та програмні результати навчання на ній загалом задовольняють потреби усіх зацікавлених сторін. В результаті обговорення на основі консенсусного рішення експертна група дійшла висновку, що за 9 критеріями освітня програма відповідає оцінці «В» (освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими). Експертна група вважає, що ЗВО цілком усвідомлює недоліки, які наявні у процесі реалізації ОП, та дослухається до рекомендацій та порад експертів щодо можливих шляхів їх нівеляції та усунення, маючи реальні плани та механізми усунення означених недоліків.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

До сильних сторін і позитивних практик реалізації ОПП, належить чітке формулювання цілей навчання, які відповідають місії та стратегії розвитку НАУ; урахування потреб, інтересів і позицій як здобувачів, так і стейкхолдерів; відповідність програмних результатів навчання основним тенденціям розвитку філософії та вимогам ринку праці, галузевого і регіонального контексту; налагодження стійких міждисциплінарних і міжгалузевих зв'язків у процесі реалізації ОПП з іншими кафедрами ЗВО та широкі можливості цілісного формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів та дотримання принципів академічної свободи; наявність чітких і зрозумілих правил прийому на навчання, які не містять дискримінаційних положень і враховують особливості ОП, чітких і однозначних правил перерахування результатів навчання, отриманих через механізми академічної мобільності. Ознаки інноваційності містить орієнтація ОПП на формування знань і компетентностей у галузі соціальних комунікацій, вкрай необхідних професійних компетентностей в умовах діджиталізації, інтернетизації і роботизації виробництва, на розвиток здатностей здобувачів до швидкої адаптації у мінливому соціальному й інформаційному середовищі. До позитивних практик належить активне залучення здобувачів ОПП до широкого спектру науково-дослідної роботи, обов'язкове щорічне оновлення робочих програм дисциплін відповідно до наукових досягнень і сучасних практик галузі, регулярні стажування та підвищення кваліфікації науково-педагогічних кадрів, яким ЗВО надає різноманітну, у тому числі й фінансову підтримку. Сильною стороною реалізації ОПП є й наявність чітких, зрозумілих контрольних заходів та критеріїв оцінювання, які оприлюднюються заздалегідь, відповідність форм атестації здобувачів стандарту вищої освіти, чіткість, зрозумілість та обґрунтованість стандартів та процедур дотримання академічної доброчесності. Сильною стороною реалізації ОПП є високий рівень кваліфікації науково-педагогічних кадрів, який повністю відповідає навчальним дисциплінам програми, наявність чітких, зрозумілих і прозорих процедур і практик конкурсного добору викладачів, залучення практиків та експертів галузі для участі у різноманітних наукових і освітніх заходах. До сильних сторін ОПП належить хороша матеріально-технічна база, яка дає можливість створити в університеті необхідні умови для якісного забезпечення якості освітнього процесу; добре організована система освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів освіти; чітко регламентовані процедури перегляду ОПП та включеність до них учасників освітнього процесу різних рівнів; залученість роботодавців до оцінювання якості підготовки студентів; доступність і прозорість інформації та документів, необхідних для організації освітнього процесу та наукової діяльності здобувачів, науково-педагогічних кадрів та потенційних роботодавців.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

До слабких сторін ОПП належить недостатній рівень забезпечення освітніми компонентами такої кваліфікації здобувачів, як «філософ, експерт з суспільно-політичних питань», що вимагає введення у категорію обов'язкових освітніх компонент таких дисциплін, як «Філософія політичної комунікації», «Філософія суспільних комунікацій» та інших або введення у вже наявні освітні компоненти відповідних модулів і тем; відсутність реального впровадження практик перезарахування результатів неформальної освіти здобувачів в освітній процес, що вимагає активізації в межах ОПП академічної мобільності здобувачів. Доречним у площині вдосконалення ОПП, на думку експертної групи, було б розширення баз науково-дослідної і переддипломної практики за рахунок активізації роботи з іншими ЗВО України, державними та громадськими організаціями; розширення переліку вибіркових дисциплін та попереднє їх оприлюднення у формі силабусів на сайті кафедри; проведення кафедральних анонімних опитувань здобувачів освіти даної ОПП з метою розробки чітких механізмів реагування на виявлені інтереси та потреби; здійснення інтенсифікації рівня інтернаціоналізації ОПП (участі науково-педагогічних кадрів і здобувачів у міжнародних проєктах і програмах обміну, участь гостей викладачів і науковців у реалізації ОПП); покращити роз'яснювальну роботу серед здобувачів освіти щодо процедур запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, процедур оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження; розширювати коло роботодавців та можливих нових сфер працевлаштування випускників ОПП; більшою мірою залучати практиків та фахівців інших наукових інституцій до аудиторних занять для викладання окремих тем або освітніх компонент. У площині подолання слабких сторін у реалізації ОПП експерти рекомендують активізувати практики ознайомлення здобувачів освіти з документальною складовою забезпечення процедур врегулювання конфліктних ситуацій; пришвидшити процес встановлення якісних пандусів до різних навчальних корпусів з метою зростання рівня доступності освітніх послуг для здобувачів з особливими потребами; розробити та імплементувати стратегію роботи з випускниками та їх подальшої інтеграції до процесів перегляду ОП у якості як членів робочих і груп і, так і потенційних стейкхолдерів; розширити практику співпраці з потенційними роботодавцями у площині врахування галузевого та локального контекстів реалізації освітньої програми. Оскільки до слабких сторін реалізації ОПП «Філософія комунікації», належить і відсутність активності у деяких закладках на інформаційному ресурсі кафедри філософії, експерти рекомендують оновити сайт кафедри, ввівши в якості структурних елементів робочі програми як обов'язкових і вибіркових освітніх компонент, посилання на гугл-форми для опитувань здобувачів щодо якості отриманої освіти та можливих побажань щодо вдосконалення ОПП та інше.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОП «Філософія комунікації» (https://fls.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/08/OPP_033_2019.pdf) має чітко сформульовані цілі, які співпадають зі Статутом Національного авіаційного університету. У ньому у п. 2.3 зазначено, що найвищим пріоритетом у діяльності ЗВО є «створення особистостей серед науково-педагогічних працівників та здобувачів» та «гуманізація освітнього процесу та гуманітаризація змісту освіти, узгодження пріоритетності загальнолюдських духовних цінностей» (<https://bit.ly/3sxxQ1Q>). У процесі розробки та проектування ОП було залучено широке коло спеціалістів, представників академічної спільноти НАУ та інших ЗВО, представників громадських організацій, потенційних роботодавців та здобувачів ОП. Водночас цілі і завдання ОП співвідносяться зі Стратегією розвитку НАУ до 2030 року, в якій у п.3.3 наголошено як на одній з ключових цілей діяльності ЗВО на розвитку «співпраці з провідними міжнародними організаціями, в першу чергу авіаційного спрямування. На глобальному рівні з ICAO, IATA, ACI, IFATKA, на регіональному рівні з ECAC, EASA, EUROCONTROL» та на створенні «не менше 5-ти міжнародних науково-освітніх консорціумів», як-от, Міжнародний авіаційно-космічний науково-освітній консорціум. Водночас цілі і завдання ОП «Філософія комунікації» повною мірою реалізуються у стратегії НАУ щодо «створення дієвого механізму реалізації права як на академічну мобільність, так і участі в інших грантових програмах усіх учасників освітнього процесу через залучення більшої кількості програм академічної мобільності та збільшення кількості співробітників, які беруть участь у міжнародних програмах – на 10% щорічно» (https://nau.edu.ua/download/Quality%20Assurance_ukr/Strategija_NAU_2019.pdf) Цілі та завдання ОП знайшли подальшу деталізацію й у навчальному плані (https://fls.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/09/NP_8-033_20.pdf). Окрім процесів гуманізації та гуманітаризації освітнього та наукового процесу суголосними між цілями і завданнями ОП і програмними статутними документами ЗВО (<https://bit.ly/3sxxQ1Q>) є випереджальний інноваційний розвиток освіти і науки, інтеграція освітньо-наукової діяльності університету у світову систему; запровадження передового досвіду розвинутих країн світу за умови збереження та розвитку досягнень і традицій української освіти і науки; створення умов для мобільності студентів, викладачів, науковців, менеджерів освіти в межах європейського освітнього простору та міжнародних програм академічної мобільності; впровадження багатопрофільності та міждисциплінарності змісту навчальних планів; дотримання принципів гнучкості у процесі підготовки фахівців, спрямованих на задоволення потреб ринку праці та ін.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Результати зустрічей зі здобувачами освіти, членами робочої групи ОП та стейкхолдерами засвідчують, що вони були долучені до визначення та корегування цілей програми та програмних результатів навчання. Зокрема у корекції цілей та програмних результатів навчання ОП за 2021 рік були залучені як здобувач ОП В. Дуднік та як стейкхолдер, завідувач кафедри філософії Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова Н. Мозгова (https://fls.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/08/OPP_FK_033_2021.pdf). Інформація про їх участь у корекції програми у повній мірі знайшла підтвердження на відео зустрічах зі здобувачами освіти та стейкхолдерами. ЕГ встановлено, що науково-педагогічні працівники, які задіяні в реалізації ОП, вчасно ініціюють та впроваджують зміни до змісту освітніх компонент. Так, згідно з Витягом з протоколу засідання робочої групи ОПП «Філософія комунікації» від 27 травня 2020 року № 4 було ініційовано внести зміни в ОП у зв'язку необхідністю змістовних змін, які стосуються обов'язкових компонент (див. документи ЗВО, надані на запити ЕГ). Так само згідно з Витягом з протоколу засідання робочої групи ОПП «Філософія комунікації» від 19 квітня 2021 р. № 8 були внесені зміни в ОПП, які відповідають введеному в дію стандарту вищої освіти за спеціальністю 033 Філософія (див. документи ЗВО, надані на запити ЕГ). Про залучення фахівців з філософії до визначення цілей і програмних результатів навчання на ОПП свідчать і витяги з засідання кафедри філософії. Зокрема згідно з витягом з протоколу № 1 засідання кафедри філософії від 18 січня 2019 року обґрунтування необхідності відкриття ОПП «Філософії комунікації» здійснили завідувач кафедри філософії Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, д. філос. н., проф. Н. Мозгова, завідувач відділу зарубіжної філософії Інституту філософії імені Г. С. Сковороди д. філос. н., проф. В. Лях та головний науковий співробітник Центру інновацій та технологічного розвитку Державної Установи «Інститут досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г. М. Доброва, д. філос. н., проф. В. Онопрієнко (див. документи ЗВО, надані на запити ЕГ). Саме вони акцентували увагу на необхідність переорієнтації цілей реалізації ОПП у «бік практичної підготовки фахівців», що є не тільки вимогою часу, а й «здатне забезпечити приріст контингенту здобувачів вищої освіти». У процесі реалізації ОПП налагоджені стійкі міждисциплінарні і міжгалузеві зв'язки у процесі її реалізації з іншими кафедрами ЗВО, зокрема кафедрою історії та документознавства, що засвідчено на відкритій зустрічі завідувачем кафедри д. іст. н., проф. І. Тюрменко, кафедрою англійської філології і перекладу, що засвідчено на відкритій зустрічі завідувачем кафедри к. філол. н., доц. С. Сидоренком, кафедрою іноземної філології, що засвідчено на зустрічі з науково-педагогічними працівниками д. пед. н., проф. О. Ковтун та ін.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

ЕГ засвідчено, що цілі та програмні результати навчання на ОПП відповідають вимогам ринку праці та тенденціям розвитку спеціальності 033 Філософія. В ситуації посилення на ринку праці тенденцій до діджиталізації, інтернетизації та роботизації виробництва саме розвиток у здобувачів освіти компетентностей, пов'язаних з соціальними навичками у площині комунікацій, підвищує значною мірою рівень їх конкурентоздатності на ринку праці. Так, у структурі освітніх компонент ОПП саме таку мету переслідує викладання таких дисциплін, як «Комунікативні стратегії в глобалізованому світі», «Філософія комунікації у медійному просторі», «Філософія політичної комунікації», «Філософія соціальних трансформацій» та ін. (<https://fls.nau.edu.ua/navchalni-dystsypliny/>). Галузевий контекст реалізації ОПП «Філософія комунікації» чітко співвідноситься зі статутом НАУ, у п.2.1. якого йдеться про те, що освітня діяльність університету ґрунтується не лише на концептуальних засадах Національної доктрини розвитку освіти, а й на міжнародних програмах підготовки фахівців для авіаційної галузі, що координуються зокрема Міжнародною організацією цивільної авіації та Міжнародною асоціацією повітряного транспорту (<https://bit.ly/3szxQ1Q>). Саме це дозволяє готувати ЗВО висококваліфіковані кадри на міжнародному та національному ринках праці. Поряд з цим регіональний контекст ринку праці в реалізації ОПП підтверджується тим, що значна частина здобувачів програми живуть у різних регіонах України та вже співпрацюють з державними і недержавними органами, підприємствами, громадськими організаціями. Ця інформація знайшла підтвердження в інтерв'юванні як здобувачів освіти, так і на зустрічах експертів зі стейкхолдерами та на Відкритій зустрічі. Водночас ЕГ засвідчено, що НАУ у контексті реалізації ОПП «Філософія комунікації» тривалий час ефективно співпрацює у площині визначення цілей програми та програмних результатів навчання з іншими ЗВО та громадськими організаціями. Серед них особливої уваги заслуговує співпраця з кафедрою філософії Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова, де здобувачі ОПП проходять практику, співпраця з громадською спільнотою «Міждержавна гільдія інженерів консультантів», громадською організацією «Центром аналізу складних процесів та оптимальних рішень». Ця інформація повною мірою засвідчена результатами інтерв'ювання стейкхолдерів Н. Мозгової, О. Поліщука, С. Реви, Ю. Харченко та ін. У процесі реалізації ОПП було враховано і досвід різних навчальних закладів. Так, за результатами інтерв'ювання викладачів ОПП (Л. Дротянко, М. Абісової, С. Орденова та ін.) та аналізу навчального плану ЕГ було підтверджено, що у процесі реалізації ОПП було взято до уваги досвід реалізації ННОП «Філософія» в Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова, ОП «Прикладна філософія» в Київському національному університеті імені Т. Шевченка, ОП «Політична філософія» в Черкаському технічному університеті та ін.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

На момент затвердження ОПП «Філософія комунікації» стандарт вищої освіти за спеціальністю 033 Філософія ще не був затверджений. У зв'язку з цим розробка цілей та програмних результатів ОПП здійснювалася на основі проекту відповідного стандарту. Так, ОПП в редакції 2020 року (https://fls.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/09/033_ORP_2020_FK.pdf) встановлюється необхідність виконання здобувачами кваліфікаційної (магістерської) роботи та її публічного захисту, а також складання ними атестаційного іспиту зі спеціальності. При цьому ключовими програмними результатами навчання за ОПП є формування знань у галузі філософської науки і суміжних галузей гуманітаристики та суспільних наук; здатності здобувачів сполучати системну обізнаність з філософії з відповідною спеціальною (науково-дослідницькою) літературою, демонструвати знання принципів і закономірностей інтерпретації тексту, опанувати методологічну і філософську герменевтику, демонструвати навички інтелектуального пошуку, вміння виявляти та розв'язувати проблеми, ефективно застосовувати для вирішення пізнавальних завдань ефективні стратегії та засоби та ін. (https://fls.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/09/033_ORP_2020_FK.pdf) Як уже зазначалося, 19 квітня 2021 року згідно з Витягом з протоколу засідання робочої групи ОПП «Філософія комунікації» № 8 від були внесені зміни в ОПП, які відповідають введеному в дію стандарту вищої освіти за спеціальністю 033 Філософія для другого магістерського рівня (див. документи ЗВО, надані на запити ЕГ).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ЕГ встановлено, що до сильних сторін і позитивних практик ОПП, належить чітке формулювання цілей навчання, які відповідають місії та стратегічним напрямкам розвитку НАУ. Програмні результати навчання в ОПП визначені з урахуванням потреб, інтересів і позицій як здобувачів, так і стейкхолдерів. Вони не тільки повною мірою відповідають ключовим тенденціям розвитку філософії та враховують вимоги ринку праці, галузевого і регіонального контексту, а й опираються на досвід освітніх програм різних вітчизняних і іноземних ЗВО. До позитивних сторін у площині реалізації ОПП належить і налагодження стійких міждисциплінарних і міжгалузевих зв'язків у процесі її реалізації з іншими кафедрами ЗВО. Ознаки інноваційності містить орієнтація ОПП на формування знань і компетентностей у галузі соціальних комунікацій, вкрай необхідних професійних компетентностей в умовах діджиталізації, інтернетизації і роботизації виробництва і сфери послуг.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Експерти вважають, що до слабких сторін ОПП у контексті реалізації її завдань і цілей слід віднести слабкість забезпечення освітніми компонентами такої кваліфікації здобувачів «філософ, експерт з суспільно-політичних питань», яка забезпечується обов'язковою компонентою «Соціальна синергетика» і частково компонентою «Філософія психології комунікації». У зв'язку з цим експерти рекомендують ввести у групу обов'язкових освітніх компонент дисципліни вибіркового циклу «Філософія політичної комунікації», «Філософія комунікації як соціокультурний феномен» а також розглянути питання про введення нових освітніх компонент на кшталт «Філософія суспільних комунікацій».

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітня програма «Філософія комунікації» та освітня діяльність за нею в цілому відповідають вказаному критерію з недоліками, які не є суттєвими. На думку експертів, слабкі її сторони деякою мірою зумовлені відсутністю стандарту вищої освіти на момент відкриття ОПП. Вони значною мірою нівелювалися викладанням на цій ОПП таких вибіркового дисциплін, як «Філософія політичних комунікацій» та «Філософія правової комунікації». Водночас в ОПП за 2021 рік вже введені такі обов'язкові освітні компоненти, як «Філософія соціальних комунікацій» та курсовий проект «Комунікативні стратегії в глобалізованому світі».

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг ОПП «Філософія комунікації» (у кредитах ЄКТС) складає 90 кредитів, відповідаючи вимогам законодавства, насамперед, п'ятої статті Закону України «Про вищу освіту». Свідченням цього є оригінали ОПП за спеціальністю 033 Філософія (https://fls.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/08/OPP_033_2019.pdf) та відповідний Навчальний план за 2020 рік, затверджений у встановленому порядку Вченою Радою Національного авіаційного університету (Протокол № 6 від 26.08.2020 р.) (https://fls.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/09/NP_8-033_20.pdf). При їх розробці ЗВО керувався вимогами Національної рамки кваліфікації восьмого рівня та проектом Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня. Обсяг освітніх компонент (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених проектом Стандарту вищої освіти, складає 66 кредитів. Натомість обсяг вибіркового дисциплін складає 24 кредити. З метою внесення змін і обговорення змісту ОПП в НАУ проекти освітніх програм розміщуються у вільному доступі (<https://bit.ly/2WU9ofU>). Організація освітнього процесу в межах реалізації ОПП «Філософія комунікації» в НАУ керується «Положенням про освітні програми Національного авіаційного університету» (<https://bit.ly/3kS9Pzy>), «Положенням про гарантії освітньої програми» (<https://bit.ly/3VKKn5R>).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОПП «Філософія комунікації» має чітку структуру, освітні компоненти освітньої програми є логічно впорядкованими і вони у своїй сукупності дозволяють реалізувати програмні цілі і програмні результати навчання. Зокрема, у тісному взаємозв'язку з освітньою компонентою «Методологія наукового пізнання» перебувають такі дисципліни «Теоретичні засади філософії комунікації», «Філософія політичної комунікації», «Філософія ділової комунікації», «Наукова ділова комунікація» (https://fls.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/08/OPP_033_2019.pdf). Окрім цього, вони сприяють формуванню таких програмних результатів і компетентностей, як-от, здобувачі повинні знати теоретичні основи філософської науки і суміжних галузей гуманітаристики та суспільних наук, знати актуальні проблеми сучасної філософської науки, демонструвати знання принципів і закономірностей інтерпретації тексту, опанувати методологічну і філософську герменевтику; залучати і використовувати у спеціалізованому філософському дискурсі знання, ідеї, способи мислення з інших наукових і культурних царин (https://fls.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/08/OPP_033_2019.pdf). Взаємозв'язок освітніх компонент ОПП засвідчується через інформацію про обов'язкові освітні компоненти, структурно-логічну схему ОПП (Схема 2.2), Матрицю відповідності програмних результатів навчання освітнім компонентам (Матриця 4), Матрицю забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідним компонентам освітньо-професійної програми (Матриця 5) (https://fls.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/08/OPP_033_2019.pdf). Поряд з цим ЕГ на основі інтерв'ювання встановила належний рівень задоволеності здобувачів змістом освітньої програми, змістовим наповненням освітніх компонентів та набутими у процесі навчання компетентностями. Координація цілей, змісту та наповнення ОПП «Філософія комунікації» відбувається в НАУ на підставі «Положення по Комісії з якості освітньої діяльності та якості вищої освіти факультету (інституту)» (<https://nau.edu.ua/site/variables/news/2021/9.pdf>), в якому акцентується увага про постійну модернізацію і корекцію змісту освітніх компонентів зі сторони як здобувачів освіти, так і стейкхолдерів, що, у свою чергу сприяють досягненню цілей та програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

ЕГ встановила, що ОПП «Філософія комунікації» відповідає предметній області спеціальності 033 Філософія. Предметна сфера спеціальності у контексті реалізації «Положення про освітні програми Національного авіаційного університету» (<https://bit.ly/3kS9Pzy>) реалізується у сфері підготовки здобувачів з належними теоретичними знаннями, вміннями і навичками, компетентностями у площині розв'язання системних комплексних проблем у галузі комунікативної філософії, знаннями і навичками, що дозволяють використовувати історико-філософську спадщину в осмисленні та розв'язанні власних дослідницьких проблем, володіння змістом основних філософських моделей комунікації, прикладними аспектами соціальної комунікації, змістом комунікативних процесів у мас-медіа, академічному та діловому спілкуванні (https://fls.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/08/OPP_033_2019.pdf). Досягнення означених цілей реалізується через викладання обов'язкових і вибіркового освітніх компонентів, дослідницької і переддипломної практики. У підсумку вивчення означених освітніх компонентів дозволяє сформувати у здобувачів здатність до абстрактного мислення, аналітичні здібності, вміння знаходити і розв'язувати науково-дослідницькі проблеми, що є важливою передумовою для здобуття філософського фаху у галузі соціальних комунікацій. Робочі програми освітніх компонентів ОПП «Філософія комунікації», які повною мірою засвідчують відповідність їх змісту предметній сфері філософії, розміщені на сайті кафедри філософії (<https://fls.nau.edu.ua/robochi-navchalni-prohramy/>). Це підтверджує зокрема, зміст робочої програми «Теоретичні засади філософської комунікації» (https://fls.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/09/033_2021_RNP_Teoretichni-zasady-filosofii-komunikatsii.pdf), який містить такі теми: «Філософська антропологія і філософія комунікації:

взаємовплив контекстів», «Філософська герменевтика як методологія філософії комунікації», «Філософія мови як теоретична засада філософії комунікації», «Філософія культури як теоретична засада філософії комунікації» та ін.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Структура ОПП «Філософія комунікації» в НАУ дає можливість цілісно сформувати індивідуальну освітню траєкторію, насамперед через механізми індивідуального вибору здобувачами вищої освіти вибіркових навчальних дисциплін. На сайті ЗВО оприлюднено «Порядок вільного вибору навчальних дисциплін для створення індивідуальної освітньої траєкторії», в якому зауважено, що «вибіркові навчальні дисципліни – це дисципліни, які пропонуються закладом вищої освіти для більш повного задоволення освітніх і кваліфікаційних вимог особи для власного особистісного та професійного розвитку, потреб суспільства та держави». При цьому обрання вибіркових навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти із університетських Каталогів проводиться на засадах прозорості та студентоцентризму. В межах реалізації ОПП здобувачам пропонується «Каталог вибіркових навчальних дисциплін (фаховий вибір) для другого (МАГІСТЕРСЬКОГО) рівня вищої освіти (далі – Каталог ФВм)» (<https://nau.edu.ua/ua/menu/studentu/individualna-osvitnya-traektoriya/poryadok-vilnogo-viboru-navchalnih-distiplin-dlya-stvorennya-individualnoi-osvitnoi-traektorii.html>). Сама процедура і механізми обрання здобувачами освіти вибіркових дисциплін регулюється «Положенням про формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти в Національному авіаційному університеті» (<http://surl.li/acdgp>), у якому у п. 2.1. вказано, що ОС магістра містить «(усього – 6 вибіркових дисциплін): 1, 2 семестри – по 3 дисципліни в кожному, причому, на курсі, мінімум, одна з них має бути не фаховою (з не споріднених освітніх програм)». ЄГ засвідчено, що у робочому навчальному плані ОПП передбачено 6 вибіркових дисциплін, обсягом 24 кредити, які складають 25,5% від загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Натомість у п. 2.2 положення зауважено, що «переліки вибіркових дисциплін переглядаються випусковою кафедрою щорічно до початку процедури їх вибору, з урахуванням пропозицій здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників, інших кафедр/факультетів/інститутів та стейкхолдерів» (<http://surl.li/acdgp>). У цьому ж положенні вказуються і терміни обрання вибіркових дисциплін, а саме акцентується, що здобувачі вищої освіти ОС магістра та доктора філософії обирають вибіркові навчальні дисципліни до початку навчання на 1 курсі. На підставі інтерв'ювання здобувачів освіти, зустрічей з науково-педагогічними працівниками та гарантом ОПП ЄГ встановила, що здобувачі освіти ознайомлені з процедурами і механізмами формування індивідуальної освітньої траєкторії. Здобувачі також підтвердили, що можуть заповнювати заяви про вибіркові дисципліни через електронні ресурси на сайті ЗВО або безпосередньо можуть їх написати на кафедрі філософії. Повною мірою підтверджують наявність вільного вибору вибіркових освітніх компонентів і заяви здобувачів освіти на вільний вибір навчальних дисциплін для формування індивідуальної освітньої траєкторії (див. заяви студентів, надані на запити ЄГ).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ЄГ встановлено, що ОПП «Філософія комунікації» у процесі її реалізації забезпечує належну практичну підготовку здобувачів вищої освіти, необхідну для їх подальшої ефективної професійної діяльності. У ЗВО діє «Положення про організацію та проведення практик студентів» а також вже розроблено Проект «Положення про організацію та проведення практик здобувачів вищої освіти НАУ», згідно п. 1.6 якого практика «для здобувачів вищої освіти з обмеженими можливостями здоров'я та інвалідів проводиться з урахуванням особливостей їх психофізичного розвитку, індивідуальних можливостей і стану здоров'я». Окрім цього, положення надають здобувачам освіти право «пропонувати відповідним кафедрам місце проходження практики» (<https://bit.ly/3DUh6rm>). Однак, кафедра дає згоду на проходження практики на таких базах лише за умови їх відповідності встановленим вимогам для проходження таких видів практик. Означені положення чітко регулюють процедури проходження практики. Зокрема, перед початком практики здобувачі мають ознайомитись з програмою практики, із розробленими кафедрою методичними рекомендаціями щодо проходження практики, пройти на кафедрі інструктаж про порядок її проходження та з охорони праці й попередження нещасних випадків, дізнатись про час і місце збору здобувачів вищої освіти на базі практики, ознайомитись із системою звітності з практики, одержати від керівника практики від Університету зразки необхідних документів та консультацію щодо їх оформлення (<https://bit.ly/3DUh6rm>). На основі аналізу ОПП «Філософія комунікації» (https://fls.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/08/OPP_033_2019.pdf) та Навчального плану підготовки здобувачів за нею (https://fls.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/09/NP_8-033_20.pdf) ЄГ встановлено, що на ОПП передбачено науково-дослідну практику у сфері філософії комунікації (4,5 кредити) та переддипломну практику (6 кредитів), у процесі проходження яких здобувачі освіти здійснюють поглиблення знань у сфері філософських комунікацій і мають можливість закріпити вже сформовані фахові вміння та навички. На підставі інтерв'ювання здобувачів освіти а також зустрічей зі стейкхолдерами ЄГ встановлено, що здобувачі освіти проходять практику, зокрема на кафедрі філософії Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова, а також можуть проявити власні практичні професійні навички у співпраці з громадською спільнотою «Міждержавна гільдія інженерів консультантів» та ін.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОПП «Філософія комунікації» в НАУ передбачає набуття здобувачами освіти широкої палітри соціальних навичок (soft skills), зокрема у площині організаційних, комунікативних, когнітивних, мовних практик та культурної обізнаності. Зокрема, у процесі викладання освітньої компоненти «Комунікативні стратегії» у здобувачів освіти мають бути сформовані навички і вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, зв'язані із стратегічним управлінням комунікаціями, вміння спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня у сфері стратегічних комунікацій (https://fls.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/09/033_2021_Komunikatyvni-strategii-v-hlobalizovanomu-sviti.pdf). У свою чергу у під час реалізації освітньої компоненти «Філософія психології комунікації» у здобувачів освіти має бути сформована здатність до адаптації в новій ситуації, вміння застосовувати для вирішення пізнавальних задач ефективні стратегії і засоби, здатність працювати в команді, долати комунікаційні напруження та конфліктні ситуації, забезпечувати прихильність співробітників, виявляти доречну поступливість (https://fls.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/09/033_2021_Filosofia-psykholohii-komunikatsii.pdf). Соціальні навички у контексті культурної обізнаності зокрема формуються на основі реалізації освітньої компоненти «Філософія соціальних трансформацій», в межах якої у здобувачів має сформуватися здатність здійснювати аналіз, оцінку і прогнозування соціальних, політичних, економічних та культурних процесів із застосуванням фахових знань, здатність професійно проводити світоглядний аналіз та етико-ціннісну експертизу європейської та євроатлантичної інтеграції України на підставі принципу україноцентризму (https://fls.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/09/033_2021_Filosofia-sotsialnykh-transformatsii.pdf). У ЗВО впроваджено цілісну систему освітніх і виховних заходів, які сприяють формуванню важливих соціальних навичок. Так різноманітні вияви студентської творчості і взаємодії реалізуються через традиційні фестивалі «Студентська весна», які проводяться щороку у квітні, також в університеті діє «Центр культури та мистецтва» (<https://nau.edu.ua/ua/menu/studentu/studentske-zhittya/>). Розвиток соціальних навичок здобувачів відбувається і через їх залучення до студентського самоврядування, метою якого «є розвиток громадянської активності студентської молоді, підтримка самодіяльних ініціатив, оволодіння навичками управлінської діяльності, створення системи комунікації в студентському середовищі» (<https://nau.edu.ua/ua/menu/studentu/studentske-zhittya/>). Враховуючи результати інтерв'ювання здобувачів освіти та зустрічей зі стейкхолдерами, ЕГ встановила, що в межах реалізації ОПП сформовані належні умови для розвитку соціальних навичок здобувачів у площині не тільки засвоєння новітніх методик отримання і обробки наукової і освітньої інформації, а й володіння способами ефективної взаємодії з колегами, виявлення елементів емпатії та конструктивізму у спілкуванні та ін.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

На момент розробки та впровадження ОПП професійний стандарт був відсутній. А тому ОПП та навчальний план за нею були зорієнтовані на вимоги сьомого рівня Національної рамки кваліфікації і завбачували здатність здобувачів розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі філософії, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг ОПП «Філософія комунікації» та окремих освітніх компонентів урегульовані в «Положенні про організацію освітнього процесу в Національному авіаційному університеті» (<https://nau.edu.ua/ua/menu/navchannya/kreditno-modulna-sistema/>), і в кредитах ЄКТС мають такі параметри: загальний обсяг освітньої програми перебуває у відповідності зі ст. 5 Закону України «Про вищу освіту» і становить 90 кредитів. Згідно з Навчальним планом всі освітні компоненти згруповані за такими блоками: нормативні навчальні дисципліни (66 кредитів ЄКТС), з них загальнонаукові компетентності (6 кредитів ЄКТС) та професійні компетентності (60 кредитів ЄКТС); дисципліни вільного вибору магістранта (24 кредити ЄКТС) (https://fls.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/09/NP_8-033_20.pdf). Викладання освітніх компонентів підтверджується розкладом занять (<https://fls.nau.edu.ua/?s=%D1%80%Do%BE%Do%B7%Do%BA%Do%BB%Do%Bo%Do%B4>). Згідно з навчальним планом та ОПП передбачено і проходження магістрантам науково-дослідної (4,5 кредитів ЄКТС) та переддипломної практики в обсязі (7,5 кредитів ЄКТС) (https://fls.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/08/OPP_033_2019.pdf). 15 тижневе навчальне навантаження у першому семестрі і 17 тижневе навчальне навантаження у другому семестрі (https://fls.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/09/NP_8-033_20.pdf) та оптимальний розподіл навчальних годин дозволяють здобувачам ОПП уповні реалізувати власні наукові і дослідницькі проекти та брати участь у заходах академічної мобільності та програмах всеукраїнського та міжнародного обміну. Поряд з цим структура і зміст самостійної роботи здобувачів ОПП «Філософія комунікації» визначається робочою програмою освітньої компоненти (як-от, https://fls.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/09/033_2021_Mediafilosofia.pdf; https://fls.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/09/033_2021_RNP_Filosof_problemy_naukov_pizn.pdf). При цьому самостійна робота здобувачів ОПП організовується за допомогою підручників, навчальних та методичних посібників, конспектів лекцій, практикумів (див. Таблиця 2. Відомостей про самооцінювання). Для організації самостійної роботи здобувачів освіти в робочих програмах і силабусах рекомендовано широку палітру наукової, фахової монографічної і періодичної літератури. Враховуючи інтерв'ювання здобувачів освіти та результати зустрічей з представниками студентського самоврядування, ЕГ встановлено, що здобувачі освіти можуть оформлювати на поточний навчальний семестр індивідуальні графіки організації навчального процесу. У процесі

зустрічей ЕГ з магістрантами ОПП «Філософія комунікації» вони зауважень і скарг щодо навчального перевантаження не висловлювали.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

У Національному авіаційному університеті діє «Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти в Національному авіаційному університеті» (<https://bit.ly/3DcVnrB>). Однак, під час реалізації ОПП «Філософія комунікації» дуальна форма освіти не використовується.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Освітні компоненти ОПП «Філософія комунікації» чітко і логічно взаємопов'язані в єдину систему і в своїй сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми у повній мірі відповідає предметній області спеціальності 033 Філософія. Беззаперечно сильною стороною освітньої програми є забезпечення широкої палітри соціальних навичок (soft skills), насамперед у площині формування когнітивних та комунікативних практик, здатностей здобувачів освіти до швидкої адаптації у мінливому соціальному й інформаційному середовищі сучасного суспільства. Структура освітньої програми завбачує можливість для цілісного формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Згідно з ОПП і Навчальним планом у структурі освітньої програми недостатньо освітніх компонент, які відповідають кваліфікації «експерт з суспільно-політичних питань». У зв'язку з цим, доцільним, на думку експертів, було б введення у формі щонайменше 8 кредитів обов'язкових навчальних дисциплін, як-от, «Філософія суспільних комунікацій», «Філософія політичних комунікацій» або введення у вже наявні освітні компоненти відповідних модулів і тем. Доречним було б також і розширення баз науково-дослідної і переддипломної практики за рахунок активізації роботи з іншими ЗВО України, державними та громадськими організаціями.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими. Означені недоліки деякою мірою пов'язані з відсутністю стандарту освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти на час відкриття ОПП. Окрім того, у частині обов'язкових освітніх компонент («Соціальна синергетика», «Філософія психології комунікації») наявні деякі програмні результати навчання, які відповідають кваліфікації «експерт з суспільно-політичних питань».

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОПП «Філософія комунікації» є чіткими та зрозумілими, вони враховують особливості самої освітньої програми та спеціальності 033 Філософія. Зауважимо, що на сайті Приймальної комісії НАУ є інформація про ОПП, яка містить дані про спеціальність, особливості навчального процесу, дисципліни що вивчаються на освітній програмі, навчальні приміщення та лабораторії, які використовуються, особливості проходження практики та працевлаштування (<https://pk.nau.edu.ua/033-filosofia/>). На навчання за ОПП «Філософія комунікації» можуть прийматися особи, які здобули ступінь бакалавра або мають кваліфікацію спеціаліста за результати вступного іспиту з іноземної мови та фахового іспиту. У випадку вступу на освітню

програму на основі ступеня бакалавра, здобутого за іншою спеціальністю, необхідною умовою зарахування є успішне складання вступних іспитів. Загалом, ЕГ встановлено, що форми і зміст вступних випробувань на ОПП «Філософія комунікації» загалом відповідають рівню висхідних компетентностей здобувачів, необхідних для початку навчання на освітній програмі.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання за ОПП «Філософія комунікації» враховують особливості самої освітньої програми. Так у п. 5.4 «Правил прийому до Національного авіаційного університету» чітко розподілені етапи вступу на для здобуття освітнього ступеня магістра на денну та заочну форми навчання. Зокрема реєстрація вступників для складання єдиного вступного іспиту з іноземної мови та єдиного фахового вступного випробування розпочинається з 11 травня і триває до 03 червня. При цьому основна сесія єдиного фахового вступного іспиту припадає на 30 червня. Натомість фахові вступні випробування припадають на період з 19 липня до 30 липня (https://pk.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/Pravyla_pryiomu_NAU_2021_8.pdf). Поряд з цим згідно з п. 6.11 «Правил прийому до Національного авіаційного університету» приймальна комісія розглядає заяви та документи вступників і приймає рішення про допуск до участі в конкурсному відборі для вступу на навчання до закладу вищої освіти протягом трьох робочих днів з дати реєстрації заяви в ЄДЕБО, але не пізніше наступного дня після завершення прийому документів, у випадку складання вступних випробувань – не пізніше наступного дня після завершення вступних випробувань (https://pk.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/Pravyla_pryiomu_NAU_2021_8.pdf). За «Правилами прийому на навчання до НАУ» (<https://bit.ly/3B2XVcs>) вступники на другий (магістерський) рівень освіти допускаються до конкурсного відбору, у випадку, якщо він отримав не менше 100 балів за 200-бальною шкалою оцінювання. Згідно з Додатком 3. (Переліком акредитованих та неакредитованих спеціальностей (освітніх програм) у структурі вступних випробувань на ОПП «Філософія комунікації» Єдиний вступний іспит з іноземної мови має коефіцієнт 0,4, а фахове вступне випробування – 0,6. При цьому до інших показників конкурсного відбору віднесено середній бал документу про освіту (https://pk.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/07/Dodatok_3_v10.pdf). У ЗВО діють виважені процедури щодо оскарження результатів вступних іспитів. Так, у «Положенні про апеляційну комісію Національного авіаційного університету» зауважується, що на другому (магістерському) рівні вищої освіти здобувач може подавати обґрунтовану апеляцію «в день оголошення результатів випробування на ім'я голови атестаційної комісії з 14.00 до 16.00. Розгляд цих заяв проводиться в той же день» (<https://pk.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/08/Polozhennia-pro-apeliiinu-komisiiu-2020.pdf>).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ встановлено, що в ЗВО розроблені процедури визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності. Так у «Положенні про організацію освітнього процесу НАУ у п. 9.3 акцентується увага на тому, що формами академічної мобільності освітнього ступеня магістра є навчання, мовне стажування, навчально-наукове стажування, проходження практики, літні та інші школи. У цьому ж положенні у п. 9.4 гарантовано, що за здобувачами освіти на період академічної мобільності в ЗВО-партнері на території України чи поза її межами зберігається місце навчання та виплата щомісячної стипендії (<https://bit.ly/2WeZPYR>). Поряд з цим п. 4.9 «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у Національному авіаційному університеті» засвідчує, що учасники освітнього процесу, що беруть участь в академічній мобільності мають право на: продовження навчання або вивчення окремих навчальних дисциплін, проходження практики, проведення наукових досліджень, проведення навчально-наукового стажування тощо у ЗВО-партнерах; безпечні та нешкідливі умови навчання; користування: навчальною, науковою, виробничою, спортивною базою ЗВО-партнера, що приймає; участь у наукових конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах (http://cnt.nau.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_18_07_19.pdf). У п. 5.2.2 визначені критерії відбору здобувачів до програм академічної мобільності. До них віднесено, наукові і навчальні пріоритети та інтереси кафедр та освітніх програм, знання здобувачами іноземної мови та їх мотивації, закріпленої запропонованим планом (http://cnt.nau.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_18_07_19.pdf). Виходячи з результатів інтерв'ювання здобувачів ОПП «Філософія комунікації», ЕГ встановила, що вони значною мірою обізнані з процедурами академічної мобільності та механізмами перезарахування результатів навчання в інших ЗВО. При цьому за свідченнями, як здобувачів освіти, так і гаранта, ЕГ підтверджено, що безпосередніх практик визнання результатів навчання з інших навчальних закладів за другим (магістерським) рівнем освіти в межах означеної освітньої програми не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО наявні чіткі та зрозумілі правила перезарахування результатів навчання в інших навчальних закладах і в неформальному освітньому середовищі. Зокрема у п. 3.3 «Положення про організацію та проведення поточного і семестрового контролю» зауважено, що «перезарахування результатів навчання та кредитів ЄКТС здійснюється за заявою здобувача вищої освіти на підставі таких документів: академічної довідки, виданої закладом вищої освіти; додатку до диплому про вищу освіту (додаток до диплома молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста, магістра), виданого закладом вищої освіти, чи витягу з індивідуального навчального плану. При цьому зауважено, що остаточне рішення про можливість (неможливість) перезарахування навчальної дисципліни на підставі висновку профільної кафедри приймає декан факультету. У п. 3.34 цього ж положення деталізуються механізми перезарахування результатів навчання у неформальній сфері освіти. Ці результати можуть бути визнані лише за «умови порівняльного аналізу освітньої програми та отриманими документами з результатами навчання, виконанням усіх обов'язкових видів індивідуальних завдань та проходження підсумкового контролю з навчальної дисципліни для підтвердження рівня здобутих знань, умінь та інших компетентностей» (https://nau.edu.ua/download/Quality%20Assurance_ukr/Systema_QA/Documentacija_QA/05_03_2020/Polozhennya_pro_organ%D1%96zac%D1%96yu_ta_provedennya_potochnogo_%D1%96%20semestrovogo_kontrolyu_05_03_2020.pdf). Безпосередні практики зарахування результатів неформальної освіти в межах реалізації ОПП «Філософія комунікації» стосуються визнання результатів неформальної освіти на платформі Coursera, насамперед науково-педагогічних працівників Олени Сідоркіної, яка пройшла міжнародне стажування в межах прослуховування дистанційного курсу «Основи філософії: про що сперечаються філософи сьогодні (National Research University Higher School of Economics), травень 2020 р. Verify at coursera.org/verify/SQBYJ9DZT63J), та Олени Ковтун, яка пройшла курси підвищення кваліфікації на означеній платформі за напрямками (Write Professional Emails in English», «Advanced Writing», «Academic Literacy», «Grant Proposal») (див. Таблиця 2. Відомостей про самооцінювання). На підставі інтерв'ювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних кадрів та гаранта програми ЕГ, встановлено, що практик застосування перезарахування результатів неформальної освіти щодо здобувачів на ОПП «Філософія комунікації» не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

ЕГ засвідчено, що в межах реалізації ОПП «Філософія комунікації» діють чіткі та зрозумілі правила прийому на навчання, вони не містять дискримінаційних положень і враховують особливості освітньої програми. Означені правила оприлюднені на сайті ЗВО. До позитивних практик, які діють в НАУ, належить наявність чітких, однозначних і зрозумілих правил перезарахування результатів навчання, отриманих через механізми академічної мобільності в інших закладах освіти. У ЗВО визначені і процедури перезарахування результатів навчання, отриманих у середовищі неформальної освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

До слабких сторін реалізації ОПП «Філософія комунікації», на думку експертної групи, належить фактична відсутність реального впровадження практик перезарахування результатів неформальної освіти здобувачів в освітній процес. ЕГ рекомендує посилити роботу щодо активізації академічної мобільності здобувачів, а саме у контексті більш активного використання форм дистанційної мобільності в умовах посилення карантинних заходів у багатьох країнах світу.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Освітня програма «Філософія комунікації» та освітня діяльність за нею загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, які не є суттєвими. Відсутність безпосередніх практик визнання результатів неформальної освіти здобувачів в освітню діяльність на ОПП деякою мірою пов'язана з тим, що освітня програма акредитується вперше та реалізується лише на основі двох останніх років. Перешкоди у реалізацію практик впровадження результатів неформальної освіти в освітній процес ОПП внесли і механізми дистанційної освіти в Україні в умовах пандемії Covid-19.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання і викладання на ОПП сприяють досягненню цілей та ПРН. У навчальному процесі застосовуються лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації, написання й захист курсової роботи та курсового проекту, проходження практик, підготовка й захист кваліфікаційної роботи, які повною мірою сприяють формуванню знань та вмінь, комунікаційних навичок, автономності й відповідальності здобувачів освіти. Під час карантинних обмежень заняття та консультування здобувачів, захисти курсової роботи та проекту відбувалися за допомогою засобів дистанційного зв'язку Google Meet та Google Classroom. За словами здобувачів освіти, дистанційне навчання не вплинуло на можливість засвоєння ними матеріалу та на якість навчального процесу в цілому. Водночас, після зняття карантинних обмежень, ЕГ вважає за доцільне ширше застосувати методи активного та інтерактивного навчання. ОПП зорієнтована на здобувача освіти, створює умови для формування індивідуальних траєкторій навчання (є можливість вибору освітніх компонентів у кількості 24 кредити ЄКТС, враховуються побажання здобувачів щодо форм та змісту навчання), а також відповідає принципам академічної свободи (вільний вибір тем курсової та кваліфікаційної роботи, можливість здобувати знання відповідно до своїх потреб та запитів, дотримання автономності здобувача із супроводом та підтримкою викладача), що підтверджено здобувачами під час зустрічі з ЕГ, а також результатами внутрішнього анонімного опитування здобувачів, які загалом задоволені методами навчання і викладання за ОПП. Академічну свободу викладачів також дотримано, що підтверджується бесідами з НПП. Викладачі можуть вільно формувати зміст дисциплін, вносити зміни в робочі програми, обирати форми і методи навчання, проводити заняття із застосуванням необхідних технологій, обирати форми вивчення окремих тем. Робочі програми переглядаються щорічно відповідно до запитів студентів та викладачів, при цьому виключно кафедра розглядає та затверджує такі зміни без будь-якого зовнішнього рецензування. Позитивною практикою, що відповідає вимогам студентоцентрованого підходу, є впровадження в НАУ студентська оцінка роботи викладача, яка відповідно до Положення про рейтингове оцінювання складає 30% від ключових показників ефективності діяльності НПП. Проте, ЕГ вважає, що практику виявлення інтересів здобувачів щодо форм та методів навчання і викладання за ОПП слід розширити, найперше, шляхом проведення кафедральних анонімних опитувань здобувачів освіти даної ОПП та розроблення чіткого механізму реагування на виявлені інтереси та потреби. Також вважаємо за необхідне розширити перелік вибіркового дисциплін, що пропонуються кафедрою, та оприлюднювати перелік і силабуси цих дисциплін на сайті кафедри. Наразі, відсутність даної інформації на сайті може ускладнювати здобувачам можливість попереднього ознайомлення із змістом запропонованих дисциплін та ускладнити процес вибору освітніх компонентів.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в іншій подібній спосіб).

Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів. ОПП, НП, силабуси та робочі програми є у вільному доступі на сайті кафедри (<https://fls.nau.edu.ua/robochi-navchalni-prohramy/>), а також доводяться до відома здобувачів куратором та гарантом ОПП перед початком навчальних занять та під час вибору вибіркового освітніх компонентів ОПП. На першому аудиторному занятті викладачі повідомляють здобувачів освіти про порядок та критерії оцінювання знань та вмінь, завдання, які необхідно буде виконати протягом семестру, очікувані строки виконання, порядок та критерії оцінювання, форми підсумкового контролю тощо. Графік навчального процесу затверджується до початку навчального року та оприлюднюється на сайті університету. Зустрічі ЕГ із здобувачами вищої освіти за даною ОПП виявили їхню обізнаність щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання та з іншою інформацією, що є необхідною в освітньому процесі.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОПП відбувається передусім шляхом роботи над темою кваліфікаційної роботи та роботою над курсовим проектом. Здобувачі освіти також активно залучені до широкого спектру науково-дослідної роботи, що провадиться кафедрою, зокрема, залучені до збору та обробки даних для держбюджетної (кафедральної) науково-дослідної роботи, беруть участь в наукових конференціях та у роботі студентського наукового гуртка «Софія», публікують результати своїх досліджень у науковому фаховому журналі «Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Філософія. Культурологія». Під час бесіди із здобувачами освіти підтверджено їх задоволеність роботою з керівниками кваліфікаційної роботи, можливостями вільно обирати теми досліджень, рівнем залученості до науково-дослідної роботи кафедри. Під час знайомства з матеріально-технічною базою, аудиторним фондом та інфраструктурою університету було продемонстровано широкі можливості НАУ для забезпечення поєднання навчання і досліджень здобувачів освіти. Функціонує науково-технічна бібліотека Національного авіаційного університету. На кафедрі філософії функціонує навчально-наукова лабораторія інноваційних технологій у викладанні філософських дисциплін, яка сприяє підвищенню якості підготовки здобувачів вищої освіти.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Під час акредитаційної експертизи встановлено, що викладачі як планово щорічно, так і за потреби, оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик галузі. Підставами для перегляду змісту освітнього компонента є також рекомендації роботодавців та інших стейкхолдерів. У НАУ діє Положення про систему забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності, яке регламентує порядок моніторингу робочих програм навчальних дисциплін. Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в НАУ щорічне оновлення робочих програм дисциплін є обов'язковим, а при їх розробленні повинні враховуватись основні перспективні напрями розвитку та досягнення відповідної науки й галузі знань. Слід відзначити, що викладачі є вільними у процесі оновлення змісту навчальних дисциплін і потребують схвалення виключно на засіданні кафедри. НПП також проходять регулярні стажування та підвищення кваліфікації (<https://fls.nau.edu.ua/stazhuvannia-vykladachiv/>), результати яких використовують під час розробки й оновлення змісту навчальних дисциплін. Проте, ЕГ зауважує на необхідності проведення кафедрою анонімного анкетування здобувачів освіти по завершенню вивчення кожної дисципліни, яке б включало в себе у тому числі аналіз здобувачами змісту ОК на предмет їх відповідності сучасним практикам даної галузі, використання під час викладання результатів власних наукових досліджень викладачами тощо. Результати таких опитувань доречно оприлюднювати на сайті кафедри та заслуховувати на засіданнях кафедри. У ході зустрічей із керівництвом НАУ з'ясовано, що ЗВО надає різноманітну, у тому числі фінансову, підтримку викладачам для публікацій, відряджень тощо. Зокрема, вагома фінансова підтримка передбачена за опублікування результатів наукової роботи у виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus та WoS. Це додатково мотивує НПП до наукових досягнень, що зрештою відображається в процесі оновлення освітніх компонентів.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Навчання, викладання і наукові дослідження на даній ОПП пов'язані із прагненням ЗВО до інтернаціоналізації вищої освіти, а сам зміст освітніх компонентів враховує сучасні досягнення світової науки даної галузі. Джерелом оновлення ОПП відповідно до міжнародних практик є науково-дослідна робота та стажування викладачів в закордонних ЗВО. Викладачі кафедри також беруть участь у закордонних наукових конференціях. Також за даною ОПП здобувачами передбачено вивчення обов'язкової дисципліни Ділова іноземна мова. Усі учасники освітнього процесу мають доступ до міжнародних наукових та інформаційних ресурсів (Scopus, Web of Science, ResearchGate, Publons, GoogleScholar), а також грантових ресурсів, таких як Horizon 2020, Erasmus+, стипендіальна програма ім. Фулбрайта та ін. У ЗВО діє Інститут міжнародного співробітництва та освіти, що покликаний реалізовувати заходи, передбачені Стратегією інтернаціоналізації співробітництва в галузі освіти Національного авіаційного університету, та який має широку сформовану базу різноманітних програм, проєктів як для здобувачів освіти, так і для викладачів, що підтверджено під час відповідної зустрічі. Слід відзначити наявну співпрацю в межах ОПП «Філософія комунікації» із кафедрою філософії і соціальних наук в Університеті Миколая Коперника м. Торун (Польща). У планах кафедри є поглиблення даної співпраці та надання можливості здобувачам вищої освіти даної ОПП отримати подвійний диплом спільно з Університетом Миколая Коперника. Не зважаючи на вказані можливості та проведену роботу, слід визнати, що даній ОПП характерний все ще недостатній рівень інтенсивності інтернаціоналізації (участі в міжнародних проєктах і програмах обміну здобувачів і НПП, участь гостей викладачів та науковців тощо), тож ЕГ рекомендує інтенсифікувати роботу у цьому напрямку.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

ОПП зорієнтована на здобувача освіти, створює умови для формування індивідуальних траєкторій навчання (є можливість вибору освітніх компонентів, враховуються побажання здобувачів щодо форм та змісту навчання), а також цілком відповідає принципам академічної свободи. ОПП практикує активну роль здобувачів в освітньому процесі. Здобувачі освіти активно залучені до широкого спектру науково-дослідної роботи, що провадиться кафедрою. У процесі реалізації ОПП здійснюється обов'язкове щорічне оновлення робочих програм дисциплін відповідно до наукових досягнень і сучасних практик галузі. Слід відзначити, що викладачі є вільними у процесі оновлення змісту навчальних дисциплін і їх освітня і наукова діяльність потребує схвалення виключно на засіданні кафедри. НПП проходять регулярні стажування та підвищення кваліфікації. ЗВО надає різноманітну, у тому числі фінансову, підтримку викладачам для публікацій, відряджень тощо.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

На основі аналізу слабких сторін даної ОПП, ЕГ рекомендує: - розширити перелік вибіркових дисциплін, що пропонуються кафедрою здобувачам освіти з метою розширення спектру вибору освітніх компонентів, та оприлюднювати перелік і силабуси цих дисциплін на сайті кафедри задля належного ознайомлення здобувачів зі змістом запропонованих дисциплін; - запровадити практику виявлення інтересів здобувачів щодо форм та методів навчання і викладання за ОПП, найперше, шляхом проведення кафедральних анонімних опитувань здобувачів освіти ОПП та розробки чітких механізмів реагування на виявлені інтереси та потреби. Також варто передбачити проведення кафедрою анонімного анкетування здобувачів освіти по завершенню вивчення кожної дисципліни, яке б включало в себе у тому числі аналіз здобувачами змісту ОК на предмет їх відповідності сучасним практикам даної галузі, використання під час викладання результатів власних наукових досліджень викладачами тощо. Результати таких опитувань доречно оприлюднювати на сайті кафедри та заслуховувати на засіданнях кафедри; - звернути увагу на все ще недостатній рівень інтенсивності інтернаціоналізації даної ОПП (участі в міжнародних проєктах і програмах обміну здобувачів і НПП, участь гостей викладачів та науковців тощо), тож ЕГ рекомендує інтенсифікувати роботу у цьому напрямку.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Освітньо-професійна програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію. Враховуючи усі слабкі та сильні сторони, а також наявне прагнення робочої групи і гаранта до подальшого вдосконалення ОПП, вказані недоліки даного критерію не є критичними та такими, що перешкоджають якісній реалізації освітнього процесу за даною ОПП.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Усі освітні компоненти ОПП мають розроблені та затверджені робочі програми, що містять опис критеріїв оцінювання навчальних досягнень, і заздалегідь оприлюднені на сайті НАУ та кафедри. Аналіз наданих матеріалів, а також спілкування зі здобувачами освіти дали можливість встановити, що контрольні заходи та критерії оцінювання є чіткими, зрозумілими та оприлюднюються заздалегідь. Основними видами контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти за даною ОПП є вхідний, поточний, модульний, семестровий контроль та підсумкова атестація. Різновидами підсумкового (семестрового) контролю знань є екзамен, залік, захист курсової роботи, курсового проєкту. Атестація за підсумками навчання за ОПП здійснюється у формі атестаційного іспиту та прилюдного захисту кваліфікаційної роботи. Усі завдання, які виконують здобувачі освіти під час контрольних заходів, мають на меті перевірку досягнення програмних результатів навчання. Вибір форм контролю за кожним освітнім компонентом ОПП зумовлений його місцем у формуванні програмних результатів навчання. Інформація про форми поточного і підсумкового контролю та критерії оцінювання із зазначенням кількості балів за кожен вид роботи надається здобувачам вищої освіти в межах кожної окремої навчальної дисципліни на першому навчальному занятті з дисципліни викладачами, які викладають відповідну дисципліну ОПП, а також відображається у силабусах, робочих програмах навчальних дисциплін, які є у вільному доступі. Програма атестаційного іспиту доводиться до відома здобувачів не пізніше ніж за чотири місяці до дати проведення іспиту, а також доступна на сайті кафедри. Вимоги щодо кваліфікаційної роботи (в тому числі і критерії оцінювання) визначені у Методичних рекомендаціях до виконання кваліфікаційних робіт для здобувачів за освітнім ступенем «Магістр» за освітньо-професійною програмою «Філософія комунікації», які оприлюднюються заздалегідь та доступні на сайті кафедри. У зв'язку із карантинними обмеженнями в навчальному процесі даної ОПП протягом певного періоду часу використовувались дистанційні форми навчання та проведення контрольних заходів. Здобувачі освіти даної ОПП підтвердили, що обізнані з особливостями навчального процесу та проведення контрольних заходів у дистанційному режимі та задоволені рівнем організації дистанційного навчання за цією ОПП.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 033 Філософія за другим (магістерським) рівнем вищої освіти введено в дію з 01.09.2021 р. На підставі цього стандарту розроблена нова редакція ОПП «Філософія комунікації» в квітні 2021 року, за якою передбачено навчання здобувачів починаючи з 2021/2022 навчального року. Відповідно до Стандарту, «атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі атестаційного іспиту або публічного захисту

кваліфікаційної роботи». Як попередніми, так і новою редакцією ОПП «Філософія комунікації» передбачено атестацію здобувачів вищої освіти у формі атестаційного екзамену та публічного захисту кваліфікаційної роботи. ЕГ вважає, що введення до ОПП обох передбачених Стандартом форм атестації здобувачів освіти відповідає вимогам Стандарту вищої освіти, оскільки не тільки задовольняє вказані мінімальні вимоги, а й розширює вимоги Стандарту, що дозволяє краще оцінити досягнення здобувачами результатів навчання.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В освітньому процесі визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, доступні для всіх учасників освітнього процесу, що забезпечують об'єктивність екзаменаторів. Зокрема, семестровий екзамен проводиться у вигляді письмової екзаменаційної роботи, що сприяє забезпеченню об'єктивності під час оцінювання. При цьому, оцінювання цих робіт здійснюється комісією у складі екзаменатора та завідувача кафедри. ЕГ вважає у такій практиці звуження прав викладача та наявність ризиків для застосування адміністративного тиску з боку завідувача кафедри щодо викладача. Вважаємо за доцільне формувати комісію у складі двох викладачів, які є фахівцями з дисципліни, з якої складається екзамен. Для забезпечення об'єктивності оцінювання курсових робіт, захисти проводяться перед комісією у складі кількох викладачів кафедри за участю керівника роботи. Захист звітів із практики оцінює комісія, яка складається із завідувача кафедри, НПП та керівника практики. До рецензування кваліфікаційних робіт залучаються фахівці із освітніх та наукових організацій і установ. Захист кваліфікаційної роботи відбувається публічно, а оцінювання здійснює комісія. На ОПП передбачено порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. Здобувачам освіти, які одержали незадовільні оцінки з підсумкового контролю, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість в установленому порядку. Повторне складання екзаменів допускається не більше ніж два рази з кожної дисципліни: перший – викладачеві, другий – комісії, яка створюється деканом факультету. Оцінка, виставлена комісією, є остаточною. Порядок оскарження процедури та результатів контрольних заходів у НАУ врегульований Положенням про організацію та проведення поточного і семестрового контролю, згідно з яким здобувач освіти, який не погоджується з оцінкою, має право звернутися з письмовою апеляцією до завідувача кафедри не пізніше наступного робочого дня після оголошення результатів екзамену. Завідувач кафедри, екзаменатор із навчальної дисципліни або призначені завідувачем кафедри науково-педагогічні працівники зобов'язані розглянути апеляцію у присутності здобувача освіти упродовж двох робочих днів та прийняти остаточне рішення. За результатом апеляції оцінка може бути залишена без зміни або збільшена. Випадків оскарження результатів контрольних заходів на ОПП «Філософія комунікації» не було. Проте, під час зустрічей із студентами виявилось, що здобувачі освіти недостатньо повно обізнані щодо процедур запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, процедур оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження. Вважаємо за необхідне покращити роз'яснювальну роботу серед здобувачів освіти даної ОПП щодо вказаних процедур. Варто зазначити, що у ЗВО має місце анкетування здобувачів за підсумками семестру чи навчального року, у тому числі щодо контрольних заходів. Проте, практика опитування студентів даної ОПП для виявлення їх специфічних потреб чи проблемних ситуацій, відсутня.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності в НАУ є чіткими та зрозумілими й відображені у Положеннях про виявлення та запобігання академічному плагіату; про систему забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності НАУ та у Порядку перевірки академічних та наукових текстів на плагіат. У вказаних документах встановлено ознаки академічного плагіату, визначено академічну відповідальність за плагіат, врегульовано проведення заходів протидії плагіату, встановлено чіткі процедури перевірки академічних текстів здобувачів та НПП, порядок подання та розгляду апеляцій. На ОПП застосовується перевірка на плагіат курсових, кваліфікаційних робіт, наукових праць здобувачів освіти та викладачів. Здобувачі освіти та НПП підписують Декларацію про дотримання академічної доброчесності. Перевірка відбувається за допомогою системи «Unichек». Перевірка рукописів кваліфікаційних робіт є обов'язковою, після якої відбувається подальше обговорення робіт на кафедрі. До захисту допускаються ті роботи, які мають рівень оригінальності тексту від 60% і більше. Питання дотримання академічної доброчесності в університеті всіляко популяризуються. Керівники кваліфікаційних робіт, куратори академічних груп та викладачі проводять постійну роз'яснювальну роботу зі здобувачами. За твердженням кафедри, дисципліни ОПП «Філософські проблеми наукового пізнання» та «Методологія прикладних досліджень у сфері філософії» передбачають розгляд питань наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань, розвитку навичок коректної роботи із джерелами інформації та впровадження практики належного цитування, відповідальності за порушення правил цитування. Щоправда, аналізуючи робочу програму дисципліни «Методологія прикладних досліджень у сфері філософії» ЕГ не вдалось знайти у ній компоненти, які б підтверджували розгляд вказаних питань. За порушення академічної доброчесності НПП та здобувачами освіти встановлена відповідальність. Низький відсоток оригінальності робіт здобувачів освіти є підставою для прийняття рішення про недопущення до захисту та доопрацювання тексту (оригінальність менше 60%) або видачу нового

завдання (оригінальність менше 40%), аж до відрахування здобувача чи позбавлення його стипендії. Окрім того, при виявленні факту використання здобувачем освіти недозволених матеріалів, екзаменатор має право припинити складання екзамену таким здобувачем і виставити йому незадовільну оцінку. Наявність фактів плагіату НПП НАУ враховується при проведенні конкурсу на посаду. Під час зустрічей із здобувачами та НПП виявлено, що даної політики і процедур послідовно дотримуються усі учасники освітнього процесу під час реалізації ОПП. Здобувачі та НПП продемонстрували достатній рівень обізнаності щодо процедур дотримання академічної доброчесності та відповідальності за їх недотримання. Випадків порушення академічної доброчесності за даною ОПП виявлено не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Контрольні заходи та критерії оцінювання на даній ОПП є чіткими, зрозумілими та оприлюднюються заздалегідь. Усі дисципліни ОПП мають розроблені та затверджені робочі програми, що містять опис критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. В освітньому процесі визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, доступні для всіх учасників освітнього процесу. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти. У ЗВО наявна практика анкетування здобувачів за підсумками семестру чи навчального року, зокрема й щодо контрольних заходів. Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності в НАУ є чіткими та зрозумілими. Питання дотримання академічної доброчесності в університеті та на кафедрі філософії всіляко популяризуються.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Попри те, що в ЗВО проводиться загальний моніторинг якості освітнього процесу шляхом анкетування здобувачів за підсумками семестру чи навчального року, у тому числі щодо контрольних заходів та політики доброчесності, системна практика опитування здобувачів даної ОПП для виявлення їх специфічних потреб чи проблемних ситуацій відсутня. Вважаємо за необхідне запровадити вказану практику шляхом анонімного анкетування кафедрою здобувачів вищої освіти даної ОПП. Здобувачі освіти недостатньо повно обізнані щодо процедур запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, процедур оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження. Вважаємо за необхідне покращити роз'яснювальну роботу серед здобувачів освіти даної ОПП щодо вказаних процедур.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Освітньо-професійна програма та діяльність за цією програмою в контексті оцінювання здобувачів вищої освіти, проведення контрольних заходів та дотримання академічної доброчесності загалом відповідають визначеному критерію, а вказані недоліки є несуттєвими та не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Добір НПП для забезпечення реалізації ОПП «Філософія комунікації» в НАУ відбувається через конкурсні процедури на основі «Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у Національному авіаційному університеті». Реалізацію ОПП «Філософія комунікації» другого рівня вищої освіти забезпечують 5 викладачів, з яких 4 – викладають фахові дисципліни за спеціальністю та 1 – іноземну мову. 3-поміж викладачів двоє мають науковий ступінь доктора наук, троє – науковий ступінь кандидата наук. Детальна інформація про викладачів подана на сайті кафедри (<https://fls.nau.edu.ua/kadrovyi-sklad/>). ЕГ на основі Відомостей про самооцінювання та інформації поданої на сайті кафедри, проаналізувала показники науково-педагогічної кваліфікації викладачів, які задіяні до реалізації даної ОПП. Зокрема, відповідність освіти, наукового ступеня та вченого звання освітнім

компонентам; виконання ними Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (відповідно до п. 30 Ліцензійних умов); тематику та рівень публікацій викладачів і їхню відповідність освітнім компонентам, що забезпечуються викладачем; робочі програми дисциплін ОПП; тематику та строки підвищення кваліфікації та її відповідність освітнім компонентам. На основі проведеного аналізу ЕГ відзначає, що академічна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації даної ОПП є досить високою, повністю відповідає навчальним дисциплінам, які вони викладають, і забезпечує досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір викладачів ОПП здійснюється відповідно до Положення про конкурсну комісію, Положення про конкурс на посаду керівника структурного підрозділу (працівника) НАУ та Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у НАУ. Конкурсний відбір проводиться на засадах відкритості, гласності, законності, доброчесності, рівності прав, колегіальності, незалежності, неупередженого ставлення до кандидатів. Оголошення про конкурс публікуються на сайті університету. Попереднє обговорення кандидатів на заміщення вакантних посад відбувається на засіданні кафедри. Кандидати повинні відповідати вимогам, що ставляться до НПП законодавством України, Статутом НАУ та Положенням про конкурс. Усі конкурсні процедури є прозорими і спрямовані на забезпечення необхідного рівня професіоналізму НПП для успішної реалізації ОПП «Філософія комунікації». Після проведеного аналізу Відомостей про самооцінювання та іншої інформації щодо професорсько-викладацького складу кафедри філософії, ЕГ зазначає, що склад та академічна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОПП, достатні для досягнення цілей та результатів навчання, а процедура добору викладачів кафедри здійснювалась без порушень законодавства, прозоро та з урахуванням рівня їхнього професіоналізму, що необхідний для успішної реалізації даної програми.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Під час акредитаційної експертизи з'ясовано, що даною ОПП база роботодавців ще перебуває на стадії напрацювання. Наразі співпраця з роботодавцями відбувалась на етапі розробки ОПП, що підтверджено протоколами засідання кафедри філософії та бесідою із гарантом ОПП; під час періодичного перегляду ОПП, розробки її нової редакції 2021 року та шляхом її рецензування, що підтверджено протоколами засідання робочої групи ОПП та бесідою із роботодавцями; при організації і проведенні виробничої (переддипломної) практики; при залученні роботодавців до профорієнтаційної діяльності; при проведенні круглих столів, тренінгів та інших заходів, на які кафедра запрошує роботодавців. ЕГ підтверджує, що співпраця із роботодавцями щодо організації та реалізації освітнього процесу за даною ОПП ведеться. Проте, вважаємо, що такої співпраці поки що бракує системності та комплексності, і це є однією із слабких сторін програми. Вважаємо за доцільне розширювати коло роботодавців та можливих нових сфер працевлаштування випускників ОПП.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЕГ встановила, що наразі кафедра філософії не залучала безпосередньо до аудиторних занять професіоналів-практиків або представників роботодавців. Залучення практиків та експертів галузі має місце під час різноманітних наукових та освітніх заходів, що проводяться кафедрою та університетом, а також під час майстер-класів та зустрічей зі спеціалістами, експертами з різних галузей тощо. ЕГ схвалює такі форми роботи, оскільки це дозволяє здобувачам ОПП «Філософія комунікації» набувати нових знань та навичок, дізнаватись про сучасні тенденції у сфері їхнього майбутнього працевлаштування. Іншими формами залучення фахівців до співпраці в межах ОПП є практична підготовка здобувачів освіти та їх участь у роботі екзаменаційних комісій з підсумкової атестації. Водночас, ЕГ вважає слабкою стороною програми брак дієвого залучення практиків та експертів галузі, фахівців інших наукових інституцій до аудиторних занять бодай для викладання окремих тем певних дисциплін. Як і в попередньому пункті щодо роботодавців, залучення експертів галузі, професіоналів-практиків не є сталою практикою даної ОПП та не вирізняється системністю і комплексністю.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Професійний розвиток викладачів на ОПП регламентується Положенням про підвищення кваліфікації (стажування) науково-педагогічних працівників НАУ. Підвищення кваліфікації викладачів НАУ відбувається не рідше ніж один раз на п'ять років. Окрім стажування в сторонніх організаціях та установах, НАУ має розроблені власні університетські програми підвищення кваліфікації та тренінги, які курує Навчально-консультативний центр підвищення кваліфікації. Форми, порядок і фінансове забезпечення підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Університету також визначено у Положенні про підвищення кваліфікації (стажування) науково-

педагогічних працівників НАУ. Програма підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників враховує рівень компетентності викладача, навчальне навантаження, дисципліни, що ним викладаються тощо. Поряд з довго- та середньостроковими формами підвищення кваліфікації забезпечується участь викладачів НАУ у короткострокових семінарах, вебінарах, тренінгах, семінарах, онлайн-курсах Coursera та Prometheus. У ЗВО реалізовано доступ до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science. Викладачі, що забезпечують навчальний процес на даній ОПП, пройшли різні форми підвищення кваліфікації, у тому числі закордонні, інформація про які наявна на сайті кафедри (<https://fls.nau.edu.ua/stazhuvannia-vykladachiv/>). Відповідно до Методичних рекомендацій щодо планування та проведення відкритих занять на кафедрі філософії регулярно відбуваються взаємовідвідування викладачами занять, а також проводяться методологічні семінари викладачів кафедри. В цілому, ЕГ відзначає достатній рівень сприяння з боку ЗВО професійному розвитку викладачів як через власні програми, так і у співпраці з іншими ЗВО, установами та організаціями. Викладацький склад кафедри активно використовує надані можливості, регулярно проходить підвищення кваліфікації в Україні та дистанційне стажування в закордонних інституціях. Проте слід зазначити, що подальший професійний розвиток викладачів даної ОПП неможливий без інтенсивної та системної співпраці з іноземними освітніми й науковими інституціями, зокрема, за програмами обміну, довгостроковим стажуванням, спільним виконанням проєктів тощо. Перші спроби викладачів кафедри долучитись до міжнародного стажування у короткостроковому дистанційному форматі є безперечно позитивною практикою, проте, на думку ЕГ, така форма долучення до закордонних освітніх та наукових здобутків є вкрай недостатньою і потребує розширення.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Стимулювання розвитку викладацької майстерності науково-педагогічних працівників НАУ передбачає матеріальні та моральні заохочення і регламентується Статутом, Положенням про порядок заохочення осіб, які працюють, навчаються в Національному авіаційному університеті та колективів структурних підрозділів університету, Колективним договором НАУ, Положенням про преміювання працівників. Як вже зазначалось, в НАУ діє розпорядження «Про заохочення співробітників НАУ до впровадження в освітній процес власних наукових досліджень, результати яких були опубліковані в WoS, Scopus», яке передбачає матеріальне заохочення викладачів за відповідні публікації. Викладачі даної ОПП мають публікації в WoS та Scopus, за що отримували матеріальне заохочення. Існує й система заохочення НПП нематеріального характеру, яка реалізується через нагородження грамотами, подяками від завідувача кафедри, декана, ректора та представлення до заохочувальних відзнак МОН України. Професорсько-викладацький склад кафедри філософії теж був відзначений нагородами, зокрема проф. Дротянко Л.Г. відзнакою МОН України. Для стимулювання розвитку майстерності викладачів в університеті запроваджено низку конкурсів, зокрема: конкурс на кращі підручники, конкурс щодо впровадження інноваційних інформаційних комплексів. ЕГ зазначає, що в НАУ існує дієва система стимулювання науково-педагогічного персоналу як матеріального, так і нематеріального характеру. Проте, вона не завжди спрямована саме на стимулювання розвитку їхньої викладацької майстерності. Вважаємо за доречно запровадити системні й комплексні університетські програми підвищення викладацької майстерності.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Академічна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації даної ОПП, є досить високою, і повністю відповідає навчальним дисциплінам, які вони викладають, і забезпечує досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання. Процедура конкурсного добору викладачів кафедри здійснюється без порушень законодавства, прозоро та з урахуванням рівня їхнього професіоналізму, що необхідний для успішної реалізації даної програми. У процесі реалізації ОПП відбувається залучення практиків та експертів галузі під час різноманітних наукових та освітніх заходів. Існує достатній рівень сприяння з боку ЗВО професійному розвитку викладачів як через власні програми, так і у співпраці з іншими ЗВО, установами та організаціями. Викладацький склад кафедри регулярно проходить підвищення кваліфікації. Існує дієва система стимулювання науково-педагогічного персоналу як матеріального, так і нематеріального характеру.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

База роботодавців, що може бути дотична до даної ОПП, ще перебуває на стадії напрацювання. Співпраці з роботодавцями поки що бракує системності та комплексності. Вважаємо за доцільне розширювати коло роботодавців та можливих нових сфер працевлаштування випускників ОПП. Кафедра філософії не залучає безпосередньо до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі або представників роботодавців. ЕГ вважає доцільним залучати практиків та фахівців інших наукових інституцій до аудиторних занять для викладання окремих тем певних дисциплін. ЕГ зазначає, що подальший професійний розвиток викладачів даної ОПП вбачається вкрай ускладненим без інтенсивної та системної співпраці з іноземними освітніми й науковими інституціями, зокрема, за програмами обміну, довгостроковим стажуванням, спільним виконанням проєктів тощо. Долучення до закордонних освітніх та наукових здобутків на даному етапі реалізації Програми є недостатнім і потребує розширення.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Освітньо-професійна програма та освітня діяльність за цією програмою, зокрема рівень кваліфікації професорсько-викладацького складу, загалом відповідають визначеному критерію. Враховуючи сильні сторони програми і прагнення робочої групи ОПП та викладачів усунути слабкі сторони, зазначені недоліки даного критерію не є критичними для подальшої реалізації освітнього процесу за даною ОПП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Ознайомлення із відомості самооцінювання; спілкування зі здобувачами вищої освіти, працівниками кафедри, адміністрацією ЗВО у форматі відео зустрічей; віртуальний огляд матеріально-технічної бази дають підстави стверджувати, що наявних ресурсів, інфраструктури, обладнання достатньо для якісного забезпечення досягнення цілей ОП та програмних результатів навчання. Інформація про матеріально-технічне забезпечення розміщена на сайті університету (https://nau.edu.ua/download/Quality%20Assurance_ukr/NAU_doc_nac_2019/NAU_mat_teh_zabezpech.pdf). На балансі НАУ є: 12 навчальних корпусів, власне видавництво «НАУ-друк», 13 гуртожитків, 2 спортивних комплекси, Центр харчування, профілакторій, медичний центр, Центр культури та мистецтв, Навчально-спортивний центр, Науково-технічна бібліотека. Доступ до фондів Науково-технічної бібліотеки (<http://www.lib.nau.edu.ua/main>), матеріалів в репозитарії (<https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/3>) є вільним для всіх учасників освітнього процесу. Ресурсів достатньо для забезпечення якісного навчання всіх здобувачів. Навчальний процес за ОП «Філософія комунікації» проходить у навчальному корпусі №8. Приміщення факультету лінгвістики та соціальних комунікацій, кафедри філософії, навчальні аудиторії, методичний кабінет забезпечені всіма необхідними матеріалами, меблями, технікою, доступом до мережі Інтернет через технологію Wi-Fi. Також на кафедрі функціонує Навчально - наукова лабораторія інноваційних технологій у викладанні філософських дисциплін - <https://fls.nau.edu.ua/laboratorii>, яка допомагає забезпечувати технічну підготовку викладачів (презентації, візуальний супровід занять тощо), а студентам – шукати додаткові ресурси для навчання та дослідження. Окрім того, працівники лабораторії здійснюють роботу з перевірки робіт здобувачів вищої освіти на плагіат. Студенти ОП «Філософія комунікації» проживають в гуртожитках НАУ. Інформацію щодо проживання, документацію, контакти можна знайти на офіційних ресурсах ЗВО (<https://nau.edu.ua/ua/menu/studentu/studentske-mistechko/>, <http://studcity.nau.edu.ua>). У зв'язку з карантинними обмеженнями, пов'язаними з пандемією COVID-19, забезпечення навчання та доступ до всіх навчальних матеріалів та ресурсів відбувався через корпоративну пошту з доступом до ресурсів сервісу Google for Education (Gmail, Google Meet, Google Classroom тощо).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів. Основними інформаційними ресурсами є сайт університету, сайт факультету лінгвістики та соціальних комунікацій, сайт кафедри філософії. Останній ресурс є досить складним у користуванні, що ускладнює користування. Адміністрація розділяє думку експертів та врахує рекомендації щодо необхідності його вдосконалення. Також, за свідченнями здобувачів освіти, в умовах дистанційного навчання в університеті створено інтернет-простір для організації та здійснення навчального процесу за допомогою ресурсу Google Classroom.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

ЗВО має розроблені та затверджені інструктажі щодо норм техніки БЖД, правила поведінки напередодні канікул та свят відповідно до Правил внутрішнього розпорядку НАУ (<https://nau.edu.ua/site/variables/docs/pologennya/pravila-vnutrishnyogo-rozporядku-2018.pdf>). Крім того

функціонують Положення про поселення та проживання в студентських гуртожитках (<http://studcity.nau.edu.ua/06.32.02.02.2014.pdf>); Правила внутрішнього розпорядку в студентських гуртожитках (<http://studcity.nau.edu.ua/06.32.04.2014.pdf>); розділ «Охорона праці та здоров'я» Колективного договору між адміністрацією, трудовим колективом та студентським колективом НАУ (<http://profkom.nau.edu.ua/collective-agreement>). У зв'язку з поширенням корона вірусу COVID-19, задля запобігання масовому захворюванню, ректором НАУ було підписано наказ №110-од від 11.02.2020 «Про невідкладні заходи щодо запобігання захворювань, які викликані коронавірусом COVID-19», який передбачав перехід на дистанційну форму навчання. Також у ЗВО є Авіаційний медичний центр (<http://medcenter.nau.edu.ua>). У розмові зі здобувачами експерти з'ясували, що функціонує сектор психолого-педагогічної роботи (<https://nau.edu.ua/ua/menu/universitet/departments/viddil-gumanitarnogo-rozvitku-ta-soczialnix-komunikacij/czentr-psixologo-pedagogichnoi-roboti>), який є частиною відділу щодо роботи зі студентами. Окрім того, допомогу за потреби можуть надати психологи-практики факультету лінгвістики та соціальних комунікацій НАУ.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час розмов зі здобувачами вищої освіти та представниками студентського самоврядування факультету й університету, експертна група пересвідчилася в тому, що різнобічна підтримка студентів, які навчають за ОП «Філософія комунікації» повністю забезпечена. Комунікація налагоджена на кожному рівні співпраці. Функції забезпечення освітньої підтримки розподілені між НПП, гарантом ОП, працівниками кафедри, завідувачем кафедри, керівниками баз практик, деканом факультету, куратором групи. Організаційну підтримку здобувачів вищої освіти забезпечують деканат, Студентська рада факультету та університету загалом, відділ по роботі зі студентами, відділ управління інноваційними проектами освіти, Інститут новітніх технологій та лідерства НАУ. Інформування здобувачів вищої освіти відбувається через офіційні ресурси ЗВО: сайт університету (<https://nau.edu.ua>), сайт факультету лінгвістики та соціальних комунікацій (<http://gmi.nau.edu.ua>), сайт кафедри філософії (<https://fls.nau.edu.ua>), корпоративну пошту, онлайн-бібліотеку, платформу для дистанційного навчання Google Classroom. Комунікація з кафедрою, викладачами, гарантом ОП під час дистанційного навчання відбувається за допомогою онлайн-сервісів, таких як веб-сайти ЗВО, корпоративна пошта, месенджери, соціальні мережі (Facebook, Telegram). Консультаційну підтримку студенти можуть отримати, звернувшись у відділ по роботі зі студентами, сектор академічної мобільності Інститут новітніх технологій та лідерства. А також є постійний зв'язок так комунікація з гарантом ОП, завідувачем кафедри та куратором групи, які реагують на всі запити здобувачів вищої освіти. Соціальна підтримка здійснюється через органи студентського самоврядування та відділом по роботі зі студентами (зокрема питання, які стосуються психологічної підтримки та особистісного розвитку).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

В університеті розроблена та діє Концепція організації інклюзивного навчання (https://nau.edu.ua/download/Quality%20Assurance_ukr/Systema_QA/Documentacija_QA/10_03_2020/Koncercija_in-cluzija_14_02_2020.pdf). Діє Наказ т.в.о. ректора «Про затвердження Положення про порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших мало мобільних груп населення в НАУ (наказ №255/од від 29.05.2018 р.)» (https://nau.edu.ua/download/Quality%20Assurance_ukr/NAU_doc_nac_2019/Inkluzivna_osvita/inkluz_nakaz.pdf). Розроблено та затверджено «План-графік організації безбар'єрного доступу до будівель та приміщень НАУ» (https://nau.edu.ua/download/Quality%20Assurance_ukr/NAU_doc_nac_2019/Inkluzivna_osvita/inkluz_plan_grafik.pdf). Хід його виконання можна прослідкувати за допомогою порівняльних таблиць виконання плану-графіку здійснення реконструкції та проведення ремонту будівель з урахуванням відповідних вимог державних будівельних норм (<https://nau.edu.ua/site/variables/news/2019/12/Порівняльна%20таблиця%20виконання%20плану-графіку.pdf>). Під час огляду матеріально-технічної бази, експертна група пересвідчилася в наявності облаштованих аудиторій та приміщень для людей з інвалідністю. В той же час, ситуація зі встановленням та облаштуванням пандусів дещо ускладнена через будівельні роботи, про що було наголошено адміністрації університету.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Процедура вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо) у НАУ регламентується Положенням про запобігання та протидію булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту в НАУ (https://nau.edu.ua/download/Quality%20Assurance_ukr/Systema_QA/Documentacija_QA/10_03_2020/Pologenja_bulning_14.02.2020.pdf), а також Положенням про комісію з правопорушень НАУ (https://nau.edu.ua/site/variables/docs/pologennya/Проект_Полож_про_КПП.PDF). Також, у ЗВО діє Антикорупційна програма (<https://nau.edu.ua/ua/menu/universitet/zapobigannya-koruptsii.html>), затверджена наказом ректора №0084/од від 02.03.2020 р. У програмі визначені: сфера застосування так коло осіб, які

відповідальні за реалізацію антикорупційної програми; антикорупційної заходи; норми професійної етики працівників університету; порядок здійснення контролю за дотриманням цієї програми; порядок врегулювання конфлікту інтересів у діяльності працівників НАУ. Контакти гарячої лінії та інші дані для повідомлення про випадки конфліктних ситуацій є розміщеними на сайті університету та доступними для всіх учасників освітнього процесу. Також функціонує скринька довіри. Адміністративний персонал, викладачі та здобувачі вищої освіти під час зустрічей з експертною групою підтвердили, що з моменту впровадження ОП конфліктних ситуацій не було. Проте, під час розмови зі студентами, експерти з'ясували, що не всі здобувачі освіти знають про наявні документи та механізми вирішення конфліктних ситуацій, що свідчить про необхідність проведення ознайомлювальної роботи з боку куратора групи та інших працівників кафедри.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильною стороною ОП є хороша матеріально-технічна база, яка дає можливість створити в університеті необхідні умови для якісного забезпечення якості освітнього процесу, в тому числі і для осіб, які потребують особливих освітніх умов. ОП забезпечує створення у ЗВО необхідних умов для якісного і комфортного забезпечення якості навчання і праці. Також варто відзначити добре організовану систему освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Експертами встановлено, що потребують покращення практики ознайомлення студентів з механізмами подолання конфліктних ситуацій та оновлення матеріально-технічної бази, пов'язаної з вільним доступом здобувачів з особливими освітніми потребами до різних корпусів. Експертами висловлені рекомендації щодо пришвидшення процесу встановлення якісних пандусів, що необхідно для забезпечення безперешкодного доступу до корпусів осіб з особливими потребами. Також експертна група рекомендує провести роботу щодо ознайомлення всіх студентів ОПП з документальною складовою забезпечення процедури врегулювання конфліктних ситуацій.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Означені слабкі сторони ОПП у площині реалізації Критерію 7 не є суттєвими, а їх виправлення лише покращить доступність освітнього і наукового простору університету для здобувачів. При цьому адміністрація ЗВО виявляє обізнаність і зацікавленість у напрямку вдосконалення як матеріально-технічної бази університету, так і процедур ознайомлення здобувачів з практиками врегулювання конфліктних ситуацій.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження та періодичного перегляду ОП в НАУ регулюються: 1). Положенням про освітні програми Національного авіаційного університету (https://nau.edu.ua/download/Quality%20Assurance_ukr/Systema_QA/Documentacija_QA/14_05_2020/2020_05_12_Pologenja_pro_osvitni_programi_NAU_end2.pdf) 2). Методичними рекомендаціями до розроблення та оформлення освітньо-професійних програм (<https://nau.edu.ua/site/variables/news/2017/12/Методичні%20рекомендації%20до%20розроблення%20та%20оформлення%20ОПП.pdf>). Не пізніше ніж за місяць до затвердження ОП або змін до неї університет оприлюднює на офіційному сайті відповідний проєкт (<https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/proekti/proekti-osvitno-profesiynih-program>). Всі охочі можуть подати свої зауваги та пропозиції, після чого відбувається проведення моніторингу виконання програми за допомогою опитування здобувачів вищої освіти, викладачів та всіх стейкхолдерів задля оцінювання рівня викладання та навчання на ОП. Отримана інформація аналізується та використовується для покращення ОП. Актуальна інформація про ОП розміщена на сайті кафедри філософії (<https://fls.nau.edu.ua/osvitni-programy>).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти безпосередньо долучені до процесу перегляду ОП та інших процедур її якості. Окрім можливостей, передбачених документами ЗВО, які регулюють ці процедури, студенти ОП «Філософія комунікації» та представники студентського самоврядування долучають до обговорення освітньої програми з гарантом та викладачами. Вони проінформовані про терміни подання пропозицій до ОП, а також мають можливість долучитися до робочих нарад, засідань кафедри, зборів органів студентського самоврядування, можуть входити до складу Вчених рад ННІНО, факультету лінгвістики та соціальних комунікацій та НАУ. Так, студент ОП, що акредитується Дуднік Владислав є членом робочої групи по забезпеченню реалізації ОП. Здобувачі вищої освіти за ОП «Філософія комунікації» після колективного обговорення делегують право передати свої напрацювання щодо вдосконалення ОП для кафедри через представника у робочій групі. Окрім того, студенти постійно беруть участь в опитуваннях щодо рівня задоволеності методами навчання та викладання, а також освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою за ОПП: 1). Моніторинг якості освіти (<https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/otsinyuvannya-rezultativ-yakosti-navchannya>); 2). Оцінка якості організації дистанційного освітнього процесу НАУ (<https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/otsinyuvannya-rezultativ-yakosti-navchannya/otsinka-yakosti-organizatsii-distantsiynogo-osvitnogo-protsesu-nau-stanom-na-veresen-2020-roku.html>). Результати опитувань аналізуються на засіданнях кафедри.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Залучення роботодавців до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості в НАУ регламентується Положенням про систему забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності в НАУ

(https://nau.edu.ua/download/Quality%20Assurance_ukr/NAU_doc_nac_2019/Pologennja_pro_zabezpechennja_jakosti_1.pdf). Роботодавці залучені безпосередньо до процесу перегляду ОП «Філософія комунікації», вони мають можливість подавати свої рекомендації та пропозиції, які враховуються під час обговорення проекту освітньої програми. Також роботодавців залучаються до засідань робочої групи ОП та засідань кафедри філософії. Окрім того, одним із шляхів подання пропозицій та рекомендацій є складання рецензій-відгуків щодо змістового наповнення ОП (<https://fls.nau.edu.ua/osvitni-prohamy>). Також роботодавців висловлюють свої побажання під час спільних зустрічей, конференцій, під час проведення практики здобувачів вищої освіти. Серед основних роботодавців: кафедра філософії НАУ, Громадська спілка «Міждержавна гільдія інженерів консультантів», Громадська організація «Центр аналізу складних процесів та оптимальних рішень». Під час зустрічі з експертною групою представники стейкхолдерів підтвердили, що у процесі періодичного перегляду освітньої програми та забезпечення її якості їх пропозиції та рекомендації справді враховуються.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Функціональним підрозділом, який здійснює забезпечення та створення умов для розвитку студентів та їх особистісного й кар'єрного зростання є відділ по роботі зі студентами (<https://nau.edu.ua/ua/menu/universitet/departments/viddil-gumanitarnogo-rozvitku-ta-soczialnix-komunikacij>).

Оскільки акредитація ОП «Філософія комунікації» є первинною і випускників ще не було, то наразі лише розробляється процедура щодо роботи з випускниками, подальшої комунікації з ними щодо їх працевлаштування, а також для налагодження процедури отримання пропозицій з метою покращення ОП.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Під час зустрічей зі здобувачами вищої освіти та викладачами було з'ясовано, що система забезпечення якості освітньої діяльності, яка діє у ЗВО, є досить дієвою і дозволяє оперативно реагувати на запити учасників освітнього процесу. Діє система студентського моніторингу «Викладач очима здобувачів вищої освіти», проводяться опитування щодо організації освітнього процесу та щодо використання дистанційних технологій. Після аналізу результати цих опитувань обговорюються на кафедрі філософії та представниками студентського самоврядування факультету лінгвістики та соціальних комунікацій. Побажання та рекомендації враховуються групою забезпечення та вчасно імплементуються в перебіг освітнього процесу. Під час зустрічі зі здобувачами освіти, які навчаються на ОП «Філософія комунікації», студенти зазначили, що навчання було скориговано відповідно до їхніх запитів щодо вивчення основ філософських дисциплін, оскільки більшість студентів мають непрофільну освіти за першим (бакалаврським) рівнем.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОП «Філософія комунікації» є первинною, зауважень та пропозицій попередніх ще не було.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Участь представників академічної спільноти у процедурах забезпечення якості вищої освіти закріплена у: 1). Положенні про систему забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності НАУ (https://nau.edu.ua/download/Quality%20Assurance_ukr/qamonitoringosvprog/23_10_2020/polozhennia-pro-sustemy_compressed.pdf) 2). Положенні про Раду з якості (https://nau.edu.ua/download/Quality%20Assurance_ukr/Systema_QA/Documentacija_QA/2021/2021_Polozhennia%20pro%20Radu%20z%20yakosti.pdf). Склад ради з якості створюється наказом ректора НАУ на кожен навчальний рік. Працюють за розробленим планом роботи (https://nau.edu.ua/download/Quality%20Assurance_ukr/Rada_z_yakosti/13_03_2020/Plan_robit_radi_z_yakosti.pdf). Всі рішення є відкриті та публікуються на сайті ЗВО (<https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/rada-z-yakosti/rishennya-zasidan-radi-z-yakosti.html>). До складу Ради входять представники адміністрації університету, декани факультетів, начальники відділів, відповідальний секретар приймальної комісії, представники студентського самоврядування та стейкхолдери (за згодою). Під час зустрічей зі студентами та викладачами експертна група переконалася, що ЗВО формує ціннісні установки та культуру якості, в яку включені всі учасники освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильними сторонами ОП «Філософія комунікації» є: наявні регламентовані процедури перегляду ОП та включеність до них учасників освітнього процесу різних рівнів; залученість роботодавців до оцінювання якості підготовки студентів (організації, що є базами виробничої практики, залучені до перегляду ОП); врегульований процес організації дистанційного навчання; врахування побажань та рекомендацій здобувачів вищої освіти у процесі навчання за ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Оскільки це буде перший випуск за ОП «Філософія комунікації» ЗВО слід розробити та імплементувати стратегію роботи з випускниками та їх подальшої інтеграції до процесів перегляду ОП як членів робочих і груп і, в тому числі, як потенційних стейкхолдерів. Також в межах реалізації ОПП необхідним є розширення сфер залучення роботодавців до освітнього процесу й активізація пошуку нових стейкхолдерів, зокрема через врахування галузевого та локального контекстів освітньої програми.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Виявлені слабкі сторони ОП у контексті реалізації Критерію 8 не є суттєвими, а представники ЗВО свідомі щодо необхідності розширення кола стейкхолдерів та активізації роботи з потенційними випускниками освітньої програми.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На офіційному сайті університету оприлюднені всі необхідні документи, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу: - Закон України «Про освіту» (розділ IV, розділ X); - Статут НАУ (<https://nau.edu.ua/site/variables/news/2021/1/Статут%202021.pdf>); - Правилами внутрішнього трудового розпорядку НАУ, затвердженими на конференції трудового колективу Університету (<https://nau.edu.ua/site/variables/docs/pologennya/pravila-vnutrishnogo-rozporядku-2018.pdf>) - Положенням про організацію освітнього процесу в НАУ (https://nau.edu.ua/site/variables/news/2020/2%20Лютий/2020.02.07%20Положення%20про%20організацію%20освітнього%20процесу%20в%20НАУ_2019.pdf) Окрім того, на сайті у вільному доступі розміщені нормативні документи, необхідні для регламентування перебігу освітнього процесу, а саме: - Положення структурних підрозділів (https://nau.edu.ua/site/variables/news/2020/2%20Лютий/2020.02.07%20Положення%20про%20організацію%20освітнього%20процесу%20в%20НАУ_2019.pdf); - Правила внутрішнього розпорядку (<https://nau.edu.ua/ua/menu/universitet/pravila-vnutrishnogo-rozporядku.html>); - Кодекс честі науково-педагогічного працівника і студента НАУ (<https://nau.edu.ua/ua/menu/navchannya/kodeks-chesti-naukovo-pedagogichnogo-pratsivnika-i-studenta-nau>); - Положення, які стосуються організації навчального процесу (<https://nau.edu.ua/ua/menu/navchannya/kreditno-modulna-sistema>); - Процедури забезпечення якості (<https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/quality-procedures.html>) та інші.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На офіційному сайті ЗВО розміщено вкладку «Проекти», де оприлюднена вся необхідна інформація про проекти ОП з метою отримання зауважень та пропозицій всіх стейкхолдерів: Проекти нормативних документів (<https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/quality-procedures.html>); проекти ОПП (<https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/proekti/proekti-osvitno-profesiynih-program/proekti-osvitno-profesiynih-program-2021.html>).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На офіційному сайті ЗВО, у розділі Інформація щодо освітніх програм (<https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/ects/zagalna-informatsiya/informatsiya-po-osvitnih-programah.html>) розміщені всі ОПП для ознайомлення. Затверджена ОП «Філософія комунікації» 2019 року розміщена також на сайті кафедри (https://fls.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/08/OPP_033_2019.pdf); актуалізована ОП в 2020 р. (https://fls.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/09/033_OPP_2020_FK.pdf); затверджена ОП «Філософія комунікації» 2021 року (https://nau.edu.ua/download/Quality%20Assurance_ukr/Projekti/Інформація%20щодо%20освітніх%20програм%202021/ОПП_ФК_033.pdf).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

До сильних сторін та позитивних практик під час реалізації ОПП «Філософія комунікації» належить доступність і прозорість широкого комплексу інформації, документів, необхідних для організації освітнього процесу та наукової діяльності здобувачів, науково-педагогічних кадрів та потенційних роботодавців, насамперед, це стосується сайту ЗВО та факультету лінгвістики та соціальних комунікацій. Позитивний характер мають і чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу, та практики їх реалізації в межах ОПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

До слабких сторін ОПП експертна група відносить відсутність активності в деяких закладках на інформаційному ресурсі кафедри філософії, яка є базовою для реалізації ОПП «Філософія комунікації». З огляду на це, експерти рекомендують оновити сайт кафедри, ввівши в якості структурних елементів робочі програми як обов'язкових, так і

вибіркових освітніх компонент, посилання на гугл-форми для опитувань здобувачів щодо якості отриманої освіти та можливих побажань щодо вдосконалення ОПП та інше.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Виявлені слабкі сторони ОПП у площині реалізації Критерію 9 не є суттєвими, а представники кафедри філософії та ЗВО в цілому усвідомлюють необхідність оновлення та вже здійснюють практичні кроки щодо покращення роботи сайту кафедри у напрямку його більшої інформативності та зорієнтованості на потреби здобувачів освіти.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Експерти звертають увагу на: вмотивованість та зацікавленість здобувачів ОПП «Філософія комунікації» в її реалізації, бажання більшості із них реалізувати себе у площині соціальних та інформаційних комунікацій, насамперед у туристичній галузі та сфері обслуговування; зорієнтованість науково-педагогічних кадрів ОПП на вдосконалення освітньої програми із урахуванням побажань як здобувачів другого (магістерського) рівня освіти, роботодавців, так і досвіду впровадження аналогічних освітніх програм у вітчизняних та іноземних ЗВО; організованість, пунктуальність і відповідальність представників ЗВО у процесі підготовки та проведення всіх зустрічей, які були заплановані Програмою роботи експертної групи у процесі проведення акредитаційної експертизи.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

В

Критерій 9. Прозорість та публічність

В

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Додаток. Неактивні посилання на сайті кафедри філософії НАУ.pdf</i>	v5JZp6oNd2zEX7Q/AoL6BrAmF238G9XTkbpXxyClNF4=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Ковтун Наталія Михайлівна

Члени експертної групи

Ювсечко Ярослав Володимирович

Матер`ян Естер Миколаївна